

Det jag
bara
Pågar drömma om

Pedagogisk
handledning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Hej Pedagog!

Regissören Johanna Salander om att hitta sin egen dröm

Före föreställningen

Försnack i klassrummet

Första gången på teatern

Om att vara en bra publik

Efter föreställningen

Eftersnack i klassrummet

Runda 1

Runda 2

Att göra i klassen

Porträttövning

Kortskrivning

Samtalsämnen

Härskartekniker och motstrategier

Barnkonventionen är lag i Sverige

Vad kan du göra för att förverkliga en dröm?

Kontaktuppgifter

HEJ PEDAGOG!

Ni ska nu se, eller så har ni redan sett Ögonblicksteaterns produktion *Det jag bara vågar drömma om*. Det här materialet är till för att du tillsammans med eleverna kan jobba vidare med teaterupplevelsen i klassrummet.

Föreställningen är skriven av dramatikern Camilla Blomqvist som tillsammans med Ung Scen Norr i Luleå har workshopat med cirka 200 unga runt om i Norrbotten med syfte att samla in deras drömmar om framtiden till ett manus.

När föreställningen nu sätts upp av Ögonblicksteatern i Umeå, har även unga i Västerbotten bidragit med sina tankar. Drömmarna och funderingarna finns med i föreställningen på olika sätt, ibland som inspiration för manus, regi och musik, men också som faktiska sångtexter, repliker och som del av scenografin.

Vi har även valt att ta de ungas medverkan i processen lite längre genom att låta unga ur publiken spela de vuxnas roller under själva föreställningen. Det här betyder att varje föreställning blir helt unik då fyra av skådespelarna är nya varje gång föreställningen spelas!

Tack till alla modiga unga skådespelare som vill vara med!

Handledningen är framtagen av Mervi Jaako, dramapedagog på Ung Scen Norr i Luleå (i samband med att Ung Scen Norr / Norrbottensteatern producerade pjäsen år 2020), och anpassad av och för Ögonblicksteatern 2023.

REGISSÖREN JOHANNA SALANDER OM ATT HITTA SIN EGEN DRÖM

Det är viktigt att drömma. Men det viktiga är inte att drömmar slår in utan att vi fantiserar och önskar för att förstå vilka vi är och vad vi vill. Ibland är det dock svårt att veta vad som är ens egen dröm och vad som är nån annans dröm. Jag drömde länge om att få barn och egen familj. Och till slut träffade jag en kärlek och blev lyckligtvis gravid men jag blev tjock om magen väldigt fort. Det visade sig att jag väntade tvillingar. Många omkring mig tyckte då att jag var en lyckans ost som skulle få två barn på en gång. De hade alltid önskat sig tvillingar. Men det hade inte jag. Det var inte min dröm. Jag blev istället livrädd för att tvillingarna skulle ta all min tid och att mina andra drömmar om att få jobba med teater, de kunde jag glömma. Drömmarna krockade.

Jag drömde nämligen tidigt om att få jobba med teater och att stå på scenen men i min familj var det ingen som höll på med sånt. Så fast jag gick på teaterskola i flera år, kände jag mig tvungen att också lära mig att jobba med nåt "riktigt", och började på universitet för att bli psykolog. Då blev mina föräldrar väldigt glada och lättade. Nu skulle deras dotter jobba med något tryggt och bra! Att lära mig att bli psykolog var också ganska kul, men jag ville hela tiden egentligen bara göra teater så efter tre hela år tog jag en lååång paus. Och fast jag därefter har jobbat som regissör och skådespelare i 17 år var det inte förrän ganska nyss jag bestämde mig för att jag inte ska bli psykolog och hoppade av studierna. Så lång tid tog det för mig att förstå att jag försökte leva någon annans dröm.

REGISSÖREN JOHANNA SALANDER OM ATT HITTA SIN EGEN DRÖM

Mina tvillingar är 14 år nu och många av mina drömmar handlar om dem. Att de ska få vara friska, att de ska ha snälla kompisar, att de ska träffa någon de tycker om och att de ska få leva i en värld där det är fred och där det fortfarande finns kalla vintrar där det går att åka skidor och ha snöbollskrig precis som jag kunde när jag var barn. Men jag aktar mig för att drömma för högt om dem så att de hör. De måste ju få ha sina egna drömmar om sitt liv. Kanske drömmer de om något helt annat än jag gör. Och det kan bli bra det också. För så är det såklart – många av mina drömmar har inte slagit in, men då har det hänt andra saker och det har blivit bra det också. Att få tvillingar är det bästa och häftigaste som hänt i mitt liv till exempel och det var ju inget jag drömde om. Och jag behöver fundera över vilka egna drömmar jag har nu, som 44:a åring, för det tror jag är viktigt hela livet. Att jag vill tågluffa i Italien med mina tonåringar till exempel. Det är min dröm!

/ Johanna Salander

Kontakta www.norrbotensteatern.se/ung-scen-norr
för att läsa fler intervjuer!

Manusförfattaren Camilla Blomqvist om hur hon inspirerades av barnens berättelser.

Ann-Sofie Lundin/Min stora sorg som skrivit musiken till pjäsen.

FÖRE FÖRESTÄLLNINGEN

FÖRSNACK I KLASSRUMMET

Värt att samtala om i klassen är att manusförfattaren Camilla Blomqvist har använt närmare 200 ungas texter om drömmar och längtan som inspiration då hon skrivit manuset. Låtarna består helt och hållet av texter som unga skrivit och som kompositören Ann-Sofie Lundin, a.k.a artisten "Min stora sorg" har tonsatt och gjort beats till.

Tillsammans med handledningen har ni pedagoger fått en film från skådespelarna och ett brev som närmare berättar om på vilket sätt era elever erbjuds att medverka i föreställningen.

FÖRSTA GÅNGEN PÅ TEATERN

Många unga får sin allra första teaterupplevelse tillsammans med skolklassen och pedagogen. Det är därför viktigt hur du som pedagog förhåller dig till det. Genom att undvika att ge klassen någon "uppgift" att tänka på under själva föreställningen blir det enklare för klassen att få en positiv upplevelse.

OM ATT VARA EN BRA PUBLIK

Prata om:

- Hur tar vi oss till teatern?
- Hur är en bra publik?
- Hur skulle du vilja att publiken var om du var en av skådespelarna i föreställningen?

EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

EFTERSNACK I KLASSRUMMET

Undvik att börja eftersnacket med ord som bra eller dåligt, då är det lätt att man fastnar i det och inte tänker på vad en sett i föreställningen. Ett sätt att komma runt det är att börja med en runda i klassen.

RUNDA 1

Gå en runda i klassen och säg det första du kommer att tänka på om föreställningen. Det kan vara:

- Teman (vad föreställningen handlade om).
- Känslor (vilka känslor som skådespelarna förmedlade och vad du kände).
- Rummet (vilka platser som föreställningen utspelade sig i, dröm, verklighet).
- Teknik (vilken teknik som användes för att skapa atmosfär och stämning).

RUNDA 2

Ett alternativ till runda är att sitta i grupper och samtala om några frågor. Det kan till exempel vara:

- Vad minns du från teaterupplevelsen?
- Var det något som du tyckte var roligt?
- Var det något som var sorgligt?
- Kände du igen dig själv i någon av de fem karaktärerna, Pinnen, Darya, Stig, Jonna eller Kevin?
- Har du varit kär i någon som inte var kär i dig?
- Vad drömmer du om i framtiden?
- Hur såg scenrummet ut, vad fanns i rummet förutom skådespelarna och en massa stolar?

ATT GÖRA I KLASSRUMMET EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

PORTRÄTTÖVNING

Dela in klassen i grupper om fyra. Varje person behöver tre papper (förslagsvis A5 format) och en tuschpenna. Varje elev ska rita ett porträtt av de andra i sin grupp. Varje porträtt tar bara 10 sekunder att göra och en håller blicken fäst på ansiktet som en ritar av. När alla har ritat av varandra byt porträtt så att varje person får de tre som föreställer en själv. Titta på porträtten och bestäm vilket porträtt som föreställer dig i följande situation:

- När jag vaknar klockan sju på morgonen.
- När jag gör det jag gillar att göra mest på min fritid.
- Det här är jag om tjugo år.

Var kvar i smågrupperna, alternativt i helgrupp och låt var och en visa upp och berätta om sig själv utifrån bilderna. Gör en rolig utställning av porträtten.

KORTSKRIVNING

Ett sätt att komma igång med att skriva längre texter kan vara att börja med att skriva korta texter på kort tid. Använd förslagsvis A5 papper. På följande tema skriver alla (anonymt) i tre minuter.

- Om jag var Pinnen skulle jag...

Efter tre minuter samlas alla papper in och blandas. Dela ut dem och läs högt. Repetera skriv- och läsproceduren några gånger, förslag på teman att skriva om:

- Om jag var Darya skulle jag...
- Till Kevins pappa skulle jag säga...
- På mitt drömdisco händer det här...

SAMTALSÄMNEN

HÄRSKARTEKNIKER, VAD ÄR DET?

Härskartekniker är ett sätt att behålla makten i ett socialt sammanhang. För att behålla makten använder sig personen av fula knep, t ex genom att tala nedvärderande till en, säga "lilla gubben, det här förstår inte du". Det är inte helt lätt att säga när en härskarteknik har använts. Många gånger vet inte personen själv att den använder sådana. Det kan vara skönt att få en tröstkram av någon som säger "lilla gumman/gubben" när en gjort sig illa, och i det sammanhanget är det inte en härskarteknik. Ibland kan också ord stå mot ord men i sådana situationer är det viktigt att lyssna på den utsatta personen.

LISTA PÅ HÄRSKARTEKNIKER SOM FINNS PÅ HEMSIDAN JAMSTALLT.SE

Osynliggörande

Du eller en grupp som du tillhör behandlas som om ni inte är där eller är betydelselösa. De andra talar med varandra men inte med dig och du känner att du inte är med i gruppen. Motstrategin är synliggörande och att ta plats.

Förlöjligande

Du eller en grupp du tillhör behandlas eller benämns nedsättande. Om du säger seriösa saker men får oseriösa kommentarer tillbaka så att du verkar löjlig i de andras ögon. Motstrategin är att ifrågasätta och respektera.

Undanhållande av information

Du/ni upplever att någon kunskap, fakta eller information som du behöver inte har kommunicerats till dig eller att beslut tagits utan att du fått säga din mening.

Motstrategin är att informera, lägga alla korten på bordet.

SAMTALSÄMNINGEN

Dubbelbestraffning

Hur du/ni än gör så blir det fel. Är du noggrann med det du gör är du för långsam. Blir du snabbt klar med dina uppgifter är du slarvig.

Motstrategin är att bryta det mönstret, alla gör så gott de kan.

Påförande av skuld och skam

Du/ni skuldbeläggs för den person du är, något du/ni sagt eller gjort.

Motstrategin är att intellektualisera, berätta hur det känns och lösa konflikten.

Objektivering

Att bli bedömd efter sitt utseende och inte anses vara fullvärdig individ.

Motstrategin är att säga ifrån.

Hot

Rädslan för att bli utsatt för våld eller våldtäkt.

Motstrategin är att berätta för personen vad den gör och för den att respektera andras nej.

Splittring

Att spela ut personer mot varandra för att de ska bli splittrade som grupp.

Motstrategin är gemenskap, att hålla ihop gruppen.

BARNKONVENTIONEN

Barnkonventionen är lag i Sverige sedan 1 januari 2020 har fyra grundprinciper som är vägledande för hur barnkonventionen ska tolkas. På länken nedan finns övningar och lärarhandledning för hur man kan jobba med barnkonventionen.

www.unicef.se/skolor/bestall-skolmaterial

VAD KAN DU GÖRA FÖR ATT FÖRVERKLIGA DIN DRÖM

Drömmar kan ju vara sådant som du förverkligar om tjugo år men drömmar kan också vara små saker som du gör i din vardag, att våga hälsa på någon på bussen eller göra något fint åt någon i din närhet. Nedan finns tre tips om vad du kan göra för att förverkliga din dröm.

VAD DRÖMMER JAG OM?

För att ta reda på vad du drömmer om - logga ut från spel och sociala medier. Lyssna på dig själv och på vad du vill göra.

SÄTT ORD PÅ DRÖMMEN

Formulera drömmen för dig själv. Du behöver inte börja jobba aktivt för att förverkliga den men om du har formulerat drömmen så kan du lättare inspireras av den i vardagen. Du kan också skriva ner drömmar i en dagbok, allt från stora till små drömmar.

HITTA EN PERSON ATT INSPIRERAS AV

Hitta en idol eller annan person som har karaktärsdrag som du beundrar eller rent av vill ha själv. Klura på hur du kan göra för att ta ett litet steg närmare att förverkliga en dröm. Skriv en lista på bra tips att ha med i vardagen.

KONTAKT

Tveka inte att höra av er om ni har några frågor om föreställningen eller teater i allmänhet!

Hanna Sjögren, Producent
Ögonblicksteatern
hanna@ogonblicksteatern.se
090-14 00 14

Mario Castro Sepulveda
Verksamhetsledare, Ögonblicksteatern
mario@ogonblicksteatern.se
090-14 00 14

Mervi Jaako
Dramapedagog och samordnare Ung Scen Norr
mervi.jaako@norrboten.se
070 388 00 96
www.norrbottensteatern.se/ung-scen-norr

www.ogonblicksteatern.se

